

دستور جلسه شماره (۱)
عنوان: بررسی مشکلات تعیین حق العمل جایگاه های سوخت
مرجع طرح موضوع: کانون سراسری جایگاه داران سوخت کشور، انجمن صنفی مجتمع های خدمات بین راهی استان تهران و انجمن صنفی کارفرمایی CNG کشور
تاریخ برگزاری جلسه: ۱۴۰۳/۰۵/۲۷
تعداد صفحات دستور جلسه: ۵ صفحه
تعداد پیوست ها:
کانون سراسری جایگاه های سوخت کشور، انجمن صنفی مجتمع های خدمات بین راهی استان تهران و همچنین انجمن صنفی کارفرمایی CNG کشور نسبت به میزان و نحوه پرداخت حق العمل جایگاه ها و همچنین نحوه تحویل آن درخواست نموده اند موضوع موضوع مورد بررسی قرار گیرد. درآمد جایگاه های سوخت بر اساس کارمزد پرداختی از سوی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی به ازاء هر لیتر فروش فرآورده پرداخت می شود. براساس اظهارات جایگاه داران سیستم پرداخت حق العمل دارای معایب و مشکلاتی است و همواره مورد اعتراض جایگاه داران بوده است. براساس آیین نامه شماره ۲۷۲۶۱/ت/۵۷۷۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۳/۱۹ هیات وزیران «میزان هزینه خدمات (حق العمل) جایگاه های مذکور توسط کارگروهی متشکل از وزارت نفت سازمان حمایت و سازمان برنامه و بودجه تعیین و به تصویب هیات وزیران می رسد.»
۱- اندک بودن میزان حق العمل ارائه خدمات در حامل های مختلف
تعیین میزان حق العمل بعنوان عامل اصلی تعیین کننده درآمد جایگاه، نرخ معین و دستوری است و تناسبی با نرخ فرآورده ندارد. همچنین عدم تناسب درآمد جایگاه با هزینه های فرصت سرمایه گذاری انجام شده نه تنها کاهش انگیزه سرمایه گذاری در این بخش را به همراه داشته که بعضا بسیاری جایگاه ها را نیز را در معرض ورشکستگی قرار داده است. نکته دیگر نابرابری در حق العمل عرضه بنزین و گازوئیل است. در صورتی که که عرضه این دو فرآورده برای جایگاه از نظر اجرا یکسان است. لازم به ذکر است، مرکز پژوهش های مجلس در سال ۹۲ به بررسی توجیه پذیری احداث (جایگاه های عرضه سوخت مایع) پرداخته و ضمن تاکید به عدم توجیه پذیری جایگاه های سوخت نرخ حق العمل را بسیار بالاتر محاسبه و تعیین نموده است. یادآور می شود در سال جاری، محاسبه درآمد و هزینه یکی از جایگاه های خدمات رفاهی بین راهی توسط حسابرسان انجام گرفته که نشاندهنده چهارمیلیارد تومان زیان می باشد و این در حالیست که در مقایسه با حق العمل سوخت رسانهای سیار تفاوت زیادی بین دو نرخ حق العمل وجود دارد. شایان ذکر است در این رابطه از فرمانداری محترم تهران که مسئولیت تعیین حق العمل سوخت رسان های سیار را دارد استعلام بعمل آمد و در پاسخ ارسالی اعلام گردید که بر اساس آخرین مصوبه کارگروه ذی ربط در فرمانداری تهران حق العمل سوخت رسانهای

سیار به ازای هر بار استفاده یکصد و هفتاد هزار تومان (ابلاغیه شماره ۱۵/۰۳/۶۳۹ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۳۰ فرمانداری محترم تهران) (پیوست ۱) تعیین گردیده است. همچنین بمنظور بررسی چگونگی تعیین حق العمل، از سازمان حمایت طی نامه ۲۷/۳۶۴۵/ص مورخ ۱۴۰۳/۴/۴ درخواست گردید «آنالیز محاسبات هزینه و درآمد جایگاه که منجر به تعیین حق العمل فروش سوخت توسط مجاری ذیربط می گردد» را اعلام نمایند لیکن در پاسخ صرفاً به روند تصویب نرخ حق العمل اشاره شده و در مورد آنالیز توضیحی داده نشده است. انجمن صنفی کارفرمای CNG نیز طی نامه ۶۵-ص-۴۰۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۰۲ اعلام داشته که روند قانونی تعیین نرخ حق العمل برای این فرآورده، بدرستی انجام نگرفته و علیرغم تشکیل کارگروه کارشناسی و نادیده گرفتن فعالیتهای کارشناسی انجام شده توسط سازمان حمایت، شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی و انجمن صنفی سی ان جی کشور، سازمان برنامه و بودجه راساً اقدام به اعلام افزایش ۴۰ درصدی حق العمل را به هیات دولت نموده است. این انجمن درخواست نموده اند این افزایش قبل از تصویب در هیات وزیران، مورد بازنگری قرارگیرد. و این در حالیست که کارشناسی تعیین نرخ منصفانه حق العمل جایگاه های سی ان جی و بررسی مستندات و جداول هزینه های جایگاه ها و منطبق بر ضوابط و مقررات حسابرسی کشور و آیین نامه های سازمان امور مالیاتی و وزارت امور اقتصادی و دارایی، بر عهده سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان بوده است. بر همین اساس این سازمان با بررسی مستندات و کارشناسی با انجمن، شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی و سایر نهادهای مرتبط، نرخ نهایی میزان افزایش حق العمل را در اولین جلسه کارگروه تعیین حق العمل در مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۰۹ به میزان ۷۰ درصد به سایر اعضای کارگروه اعلام نموده است. ضمناً این انجمن مشکلات دیگری را به شرح زیر مطرح نموده اند

- ۱- استهلاك تجهیزات برای جایگاه های خصوصی دارای تجهیزات خریداری شده توسط بخش خصوصی دارای کد اشتراک گاز ۵۲ و ۵۳، در بازه ۱۵ ساله و از سال ۱۳۹۹ باید در نظر گرفته شود.
- ۲- از سال ۱۴۰۲ حق العمل تمامی ۲۵۰۰ جایگاه سی ان جی افزون بر نرخ فروش به مشتری نهایی گردید و ارنجا که سیاست دولت افزایش قیمت فروش به مشتری نبود لذا جایگاه های مذکور تماماً بستانکار گردیدند و مطابق با مصوبه تعیین حق العمل سال ۱۴۰۲ و دستور وزارت نفت به شرکت ملی گاز مکلف به پرداخت بستانکاری جایگاه های سی ان جی گردید که این اقدام با اختلال، کاستی و تاخیر های زیاد انجام شده است، ضمن اینکه با توجه به ثابت ماندن نرخ در سال ۱۴۰۳ بستانکاری جایگاه ها بیشتر شده است.

۲- تحویل فرآیند فرآورده به جایگاه ها

علاوه بر مشکلات مربوط به حق العمل، جایگاه داران نسبت به کسری فرآورده هایی که از شرکت پخش نیز تحویل می گیرد گلایه دارند. دمای بنزین برای تحویل به جایگاه داران باید ۶۰ درجه فارنهایت باشد اما بنزینی که تحویل داده می شود گاهی به ۹۸ تا ۱۰۰ درجه فارنهایت نیز می رسد. این امر موجب می شود تا بنزین هنگام انتقال به مخزن جایگاه که زیر زمین قرار دارد و سرد است منقبض شود و بدون هیچ تبخیری، بنزین کاهش حجم خواهد داشت.

از سوی دیگر روند انتقال سوخت به جایگاه و روش اندازه گیری آن نیز مورد اعتراض جایگاه داران می باشد. یکی از عمده ترین دلایل آن را می توان اینچنین عنوان نمود که در هنگام فروش فرآورده به جایگاه داران بدون رعایت اصول استانداردهای شناخته شده در تحویل فرآورده که گاهی به عللی اجتنابناپذیر است، اقدام به تحویل میزان مشخصی از فرآورده های نفتی می شود و متعاقباً در هنگام

عرضه و فروش فرآورده توسط جایگاه داران نیز میزان آن مجدداً بررسی می گردد و اگر میزان نقصان یافته فرآورده بیش از ۴۵ لیتر در ۱۰۰۰ لیتر باشد، کسری مذکور تخلف محسوب و بعنوان قاچاق سوخت به سازمان تعزیرات حکومتی معرفی می گردد و اقدام به اخذ جریمه و غرامت می شود. بنا به اظهار جایگاه داران اگر یک محموله ۳۰ هزار لیتر خریداری شده باشد؛ متأسفانه عموماً محوله دریافتی در مخازن با کسری متغیر از ۴۰۰ الی ۶۰۰ لیتر مواجه است. بنظر می رسد محاسبه کسری تحویلی به نیروگاه ها متفاوت باشد (پیوست ۲). بنظر می رسد مشکل تحویل سوخت به جایگاه می تواند با نصب فلومتر و میتر مرتفع نمود. در پی شکایات جایگاه داران استان هرمزگان دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان مذکور طی حکمی خطاب به مدیر شرکت پخش فراوردهای نفتی استان هرمزگان اعلام نموده است که « مقتضی است ظرف ۲۴ ساعت به کلیه جایگاهها اعلام شود، دریافت سوخت می بایست براساس فلومتر باشد و از تحویل سوخت به روش سنتی (دیپ) جدا خودداری شود همچنین انجمن جایگاه داران و جایگاه ها مکلف به تهیه و نصب فوری فلومتر می باشند». (پیوست ۳)

این در حالی است که بخش زیادی از نقصان فرآورده ها به دلایلی نظیر:

۱- عدم رعایت مدت زمان ۷۲ ساعت الزامی باقی ماندن بنزین در پالایشگاه ها یا مخازن و ... برای کاهش دمای بنزین به زیر ۶۰ درجه فارنهایت و رسیدن به حجم واقعی ((به علت کمبود فرآورده و مصرف بالا)

۲- وجود گازهای فرار که باعث تبخیر بخش عمده فرآورده در حال تخلیه و توزیع تا مرحله فروش، ایجاد می شود.

شایان ذکر است شرایط محیطی دما، شرایط فیزیکی و شیمیایی در تشدید کسری های نامتعارف تأثیر گذار بوده و این موضوع از عهده جایگاه داران خارج بوده است؛ ولی شرکت پخش فرآورده های نفتی با مفروض دانستن رعایت تمام موارد استاندارد تخلیه برای خود، هرگونه نقصان را بر عهده طرف دیگر تحمیل می نماید.

باید اضافه کرد که خسارت وارده به جایگاه داران در دو مرتبه رخ خواهد داد؛ به این ترتیب که علیرغم اینکه بخشی از فرآورده تبخیر یا منقبض شده است در یک مرحله قیمت کامل فرآورده نفتی را پرداخت میکنند و در مرتبه دوم نیز به استناد این نقصان مبلغی به عنوان قاچاق سوخت توسط سازمان تعزیرات بعنوان جریمه دریافت می گردد. جایگاه داران اعلام می دارند که شرکت پخش تمایل چندانی به نصب فلومتر در جایگاهها ندارد در حالیکه در انبارهای شرکت پخش دستگاه مذکور نصب شده است.

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خوزستان به منظور بررسی مراتب اعتراض انجمن صنفی جایگاه داران سوخت این

استان نسبت به نحوه محاسبه میزان تبخیرات غیر مجاز فرآورده های نفتی (بنزین و نفت گاز) در جایگاه های استان. در تاریخ

۱۴۰۲/۲/۱۳ تشکیل جلسه داد و مقرر گردید مکاتبه پیرامون فروش فرآورده های نفتی در دمای استاندارد (شرایطی که امکان مرتفع

شدن گاز و گرمای فرآورده وجود داشته باشد) به جایگاه داران و نیز ضریب کسری متعارف برای بنزین در استان خوزستان تدوین و با

امضاء استاندار محترم برای وزیر نفت ارسال گردد.

در پی گزارش پلیس امنیت اقتصادی فاتب در خصوص مشکلات سوخت تحویلی به جایگاه ها در دادگستری کل استان تهران در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۸ جلسه ای با حضور آقایان نجفی (سرپرست دادسرا ناحیه ۲۲)، تیموری (جانشین سرپرست ناحیه ۲۲)، مهبودی (معاون پیشگیری از وقوع جرم و پیگیری حقوق عامه دادسرای عمومی و انقلاب)، نماینده پلیس امنیت اقتصادی، باسمی (مدیر پخش فرآورده های نفتی تهران) و عزیزی (جایگاه دار) تشکیل شده بود و در صورتجلسه تنظیمی خطاب به شرکت پخش فرآورده های نفتی تهران قید

شده که «اعلام شود در مورد نصب میتر چرا قانون اجرا نمی شود.» (پیوست ۴)

ضمناً مدیر کل امور انتظامی و توسعه نظم عمومی در معاونت امنیتی و انتظامی وزارت کشور طی نامه شماره ۶۵۷۵۹ مورخ ۱۳/۰۴/۱۴۰۳ خطاب به مدیرعامل شرکت ملی پخش فراورده های نفتی ایرانمقوم داشته اند ضمن اعلام اعتراض و نارضایتی برخی مالکین جایگاه های عرضه سوخت دستورفرمایید بمنظور جلوگیری از اختلال در روند سوخت رسانی، ضمن بررسی رسیدگی و پیگیری مشکلات موجود، گزارشی از تدابیر و اقدامات انجام شده در اینخصوص ارسال شود. (پیوست ۵)

پیشنهاد های ارائه شده توسط جایگاه داران عرضه سوخت

- ۱- بازنگری در میزان حق العمل عرضه سوخت توسط این جایگاه ها با توجه به سرمایه گذاری انجام شده
- ۲- پرداخت حق العمل یکسان برای عرضه بنزین و گازوئیل
- ۳- نصب فلومتر در کلیه جایگاه ها بر اساس مصوبات و احکام قضایی
- ۴- جلوگیری از تصمیمات یکجانبه در تعیین نرخ حق العمل و مشارکت نمایندگان صاحبان جایگاه ها
- ۵- محاسبه واقعی هزینه سرمایه گذاری انجام شده در جایگاه ها بمنظور تعیین نرخ حق العمل عرضه سوخت
- ۵- تعیین میزان کسر تحویلی سوخت به جایگاه ها به منظور جلوگیری از معرفی جایگاه داران به سازمان تعزیرات حکومتی

پیشنهاد های ارائه شده توسط جایگاه داران عرضه گاز CNG

- ۱- افزایش نرخ حق العمل عرضه گاز با توجه به سرمایه گذاری و هزینه های اینگونه جایگاه ها
 - ۲- جلوگیری از اخذ تصمیمات یکجانبه توسط سازمان برنامه و بودجه در تعیین حق العمل جایگاه ها بدون اخذ نظرات نمایندگان صاحبان جایگاه ها
 - ۳- استهلاك تجهیزات برای جایگاه های خصوصی دارای تجهیزات خریداری شده توسط بخش خصوصی دارای کد اشتراک گاز ۵۲ و ۵۳ ، باید در بازه ۱۵ ساله و از سال ۱۳۹۹ در نظر گرفته شود.
 - ۴- با توجه به بیشتر بودن حق العمل جایگاه های CNG از نرخ فروش به مصرف کننده نهایی و تعهد وزارت نفت و شرکت ملی گاز برای پرداخت مابه التفاوت ، پیشنهاد می گردد این پرداخت ها به صورت منظم و ماهانه پرداخت شود.
 - ۵- افزایش ۴۰٪ حق العملکاری سوخت CNG قبل از تصویب در هیات وزیران ، مورد بازنگری قرارگیرد
- کانون سراسری جایگاه داران سوخت کشور ، انجمن صنفی مجتمعی های خدمات بین راهی استان تهران و انجمن صنفی کارفرمایی CNG کشوراز دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی اتاق ایران درخواست نموده اند که موضوع در دستور کارقرار گیرد.

مستندات :

- ۱- نامه شماره ۱۴۰۳/۹۴۸/ک مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۲ کانون سراسری جایگاه داران
- ۲- نامه شماره ۱۵۶ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۰۹ انجمن صنفی مجتمعی های خدماتی تهران
- ۳- نامه شماره ۶۵-ص-۴۰۳ مورخ ۱۴۰۳/۰۵/۰۲ انجمن صنفی کارفرمایی CNG کشور
- ۴- گزارش شماره ۱۳۷۴۵ خرداد ۱۳۹۲ دفتر انرژی ، صنعت و معدن مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی

۵- طرح بررسی دلایل زیاندهی سالانه ۴ میلیارد تومان تهیه شده توسط حسابرسان ذی ربط
۶- نامه شماره ۲۱۴۱۶۴۵ مورخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۴ سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان